

Vantaan ratikan toteutusmallin hyväksyminen / HW

VD/8690/08.00.00.03/2018

HW/THu

Vantaan ratikka on noin 19 kilometriä pitkä raitiotielinja, jonka on suunniteltu kulkevan lentoasemalta Jumbon ja Tikkurilan kautta Hakunilaan ja siitä Länsimäen kautta Mellunmäen metroasemalle. Ratikan rakentamisen on arvioitu maksavan Vantaan kaupungille 414 miljoonaa euroa. Esitetään, että Vantaan ratikan toteutusmalliksi valitaan allianssimalli.

Vantaan kaupunki on selvittänyt Vantaan ratikan hankkeen toteutusmallia useassa vaiheessa. Yleissuunnitelman hyväksymisen yhteydessä vuonna 2019 esitettiin, että sekä Mellunkylä-Tikkurila-osuus että Tikkurila-Lentoasema-väli kilpailutettaisiin omina yhteistoiminnallisina projektinjohtourakoinaan.

Vuosina 2022 ja 2023 toteutussuunnittelun yhteydessä laadittujen uudempien selvitysten yhteydessä on haastateltu sekä muiden tilaajaorganisaatioiden että suurimpien infraurakoitsijoiden edustajia, jotta kumppanien ja markkinoiden näkemys ratikan infratöiden hankintaan saadaan selvitettyä riittävän aikaisessa vaiheessa. Laaditus selvitykset palvelevat sekä rakennushankkeen nopeaa käynnistämistä että tilaajan organisoitumista, mikäli kaupunginvaltuusto päättää hankkeen toteuttamisesta vuonna 2023.

Erilaisia toteutusmallivaihtoehtoja on selvitetty kattavasti eri tekijöiden kannalta:

- taloudellisten, aikataulullisten ja turvallisuuteen liittyvien riskien hallinta
- kyvykkäimpien palveluntuottajien tarjoushalukkuuden varmistaminen
- suunnitelmavalmiuden vaikutus
- Kaupunkiliikenne Oy:n ja kaupungin välinen yhteistyö
- kaupungin tarvitsemat rakennuttamisresurssit

Selvitysten perusteella toteutusmalliksi on päädytty esittämään ratikan toteuttamista kahdella allianssimuotoisella urakalla. Hankinta muodostuu kahdesta maantieteellisestä osakokonaisuudesta. Toinen osa sisältää tunnelin ja raitiotielinjan länsiosan, ja toinen itäosuuden. Tarjouskilpailun voittaja toteuttaa valitsemansa osakokonaisuuden, ja toiseksi tullut saa jäljelle jääneen kokonaisuuden toteutettavakseen. Tarkempi maantieteellinen ja sisällöllinen rajausta määritetään hankintailmoituksen laatimisen yhteydessä. Hankintaan voidaan tarvittaessa sisällyttää muidenkin hankintayksiköiden töitä, kuten Helsingin osuus hankkeesta, Kaupunkiliikenteen rakennuttama raitiovaunuvarikko sekä HSY:n johtoverkoston siirrot ja uusimistyöt, joista neuvotellaan ja joista em. osapuolet tekevät omat päätöksensä ennen hankintailmoituksen julkaisemista.

Allianssimalli soveltuu parhaiten vaativien ja suurten hankkeiden toteuttamiseen. Tällaisessa hankintatavassa kilpailun kautta sopimuksellisesti yhdistetään rakennushankkeen eri osapuolia, kuten esimerkiksi tilaaja, pää toteuttaja, pääsuunnittelija, jotka yhteisesti ja yhdessä yhteisellä sopimuksella kehittävät ja toteuttavat hankkeen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Mallissa kannustetaan yhteistoimintaan erilaisiin kannustimiin ja sanktioihin. Kaikki Suomessa aiemmin toteutetut pikaraitiotiehankkeet on toteutettu allianssimallilla, lukuun ottamatta Kruununsiltojen siltaurakkaa. Vantaalla allianssimallilla on jo toteutettu Rajatorpan ja Hämeenkyllän koulut.

Allianssikumppanit tullaan kilpailuttamaan hankintalainsäädännön ja kaupungin hankintaohjeiden mukaisesti neuvottelumenettelyllä. Kumppanien valintaa koskeva asia tuodaan erikseen kaupunkilautakunnalle päätettäväksi.

Vantaan kaupungin hallintosäännön 14 luvun 4 §:n mukaan kaupunkilautakunta tehtäväalueellaan päättää palveluhankinnoista yli 1 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkilautakunta 19.4.2023 § 6

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) että Vantaan ratikan toteutusta edistetään esittelyosassa mainituin perustein kahden allianssin mallilla edellyttäen, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Vantaan ratikan rakentamisen,
- b) oikeuttaa Kadut ja puistot palvelualue neuvottelemaan yhteistyökumppaneiden kanssa hankkeeseen osallistumisesta, ja
- c) todeta, että päätökset kumppanien valinnasta ja kehitysvaiheen käynnistämisestä tehdään erikseen kilpailutuksen jälkeen.

Käsittely:

Kaupunkilautakunnan jäsen Minna Heikkinen esitti asian jättämistä pöydälle. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunkilautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkilautakunta 10.5.2023 § 13

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) että Vantaan ratikan toteutusta edistetään esittelyosassa mainituin perustein kahden allianssin mallilla edellyttäen, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Vantaan ratikan rakentamisen,
- b) oikeuttaa Kadut ja puistot palvelualue neuvottelemaan yhteistyökumppaneiden kanssa hankkeeseen osallistumisesta, ja
- c) todeta, että päätökset kumppanien valinnasta ja kehitysvaiheen käynnistämisestä tehdään erikseen kilpailutuksen jälkeen.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupungininsinööri täydensi esitystään siten, että esityksen liitteeksi lisättiin selvitys Vantaan ratikan toteutusmallivaihtoehdoista.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite:

- Vantaan ratikan toteutusmalliselvitys

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri Henry Westlin, puh. 0400 417 436,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)